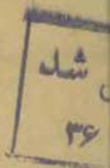

کتابخانه
مجلس شورای ملی

شد
۳۶

بازدید شد
۱۳۸۲

بسم الله الرحمن الرحیم

بعد الحمد و الصلوة در عهد فرخنده و زمان
دولت پاینده اعلیحضرت قدر قدرت
قوی شوکت شاهنشاه جمجاه دین پناه ظل الله
الممدود فی الارضین غیاث الاسلام و المسلمین
السلطان الاعظم و الخاقان الافخم ناصر الدین شاه

غازی ابدالله عیشه و اید جیشه از نتایج رای اصابت
پیرای جناب جلالتمآب قوام الدوله والاقبال
نظام للعظمه والاجلال اعتماد الدوله العلیه
الوزیر الافخم میرزا آقاخان صدر اعظم دام اقباله
تصرفاتی که در آداب و قواعد این رساله شده
و باید بدون زیاده و نقیصه با لحاقات و اضافات
مقرره آن عمل شود در ضمن پنجفقره بیان میشود
فقره اولی در این عهد همیون مقرر است که نشان
جواهر موقوف باشد عموم نشانهای دولت علیه
تراکیب و اشکالی که برای هر درجه معینست از نقره

صیاغت شده ومحل تعبیه جواهر را در پرّه ها
وکلاویهای نشان باندازه ترکیب سنگ
در روی نشان ازهمان نقره تراشند وصیاغت
نمایند چراکه مقصود اصلی ازدادن نشان حصول امتیاز
وافتخار صاحب نشانست نه منتفع بودن او والّا
هیچ لزومی نداشت که بخشش وصلات مردم
درضمن جواهر واشکال مخصوصه باشد بلکه بهمان
معادل قیمت نشان هم میتوانستند اکتفا نمود پس
دراینصورت ضرورتی مقتضی نیست که دولت
متحمل اخراجات گرافی شود ومقرون بمصلحت وحکمتی

نبوده مدخلیت بمقصود اصلی نداشته باشد اما نشان
مثال همیون ازاین قاعده مستثنی میشود
بجهة احترام صورت مبارک پادشاهی که بنیاد
بدون جواهر باشد فقره ثانیه چون مناصب و
القاب و درجات چند در زمان این دولت ابد
پیوند زیاد شد لهذا بر درجات نشان و حمایلات
هم بالتبع لزوما افزوده شد شخص دویم دولت علیه
که تالی جناب صدر اعظم است با عطای نشان
مثال همیون با حمایل مخصوص آن که در فقره
اقسام حمایلات معینست امتیاز خواهد یافت و اگر

خدمت بزرگ و خطیری هم برای دولت
علیه تقدیم نماید که مستحق نشان باشد شبیه درجهٔ
سیم نشان نویان اعظم برای او داده خواهد شد
یک تفاوت که نشان امیر نویانی شکل تاج
دارد ولیوج بانتیجه است که باسم نشان امیر نویانی
نامیده نمیشود بلکه شبیه آن گفته میشود و سردار
کل دولت علیه هم نشان تمثال همیون و حمایل
مخصوص درجه سرداری کل را که باز در تعداد
اقسام حمایلات معینست خواهد داشت در صورتی
هم که مصدر خدمتی بزرگ مثل فتح مملکتی و شکست

قشون انبوهی بوده و مستحق نشان شود همان نشان
که برای شخص دویم تعیین شد بلاتفاوت برای او نیز
داده خواهد شد وصفت نشان مزبور از اینقرار است

نشان شخص دویم و سردار کل عساکر منصوره [illegible] بزرگ
شیر و خورشید درجه سیم نشان نوئیان اعظم است

فقره ثالثه چون در عهد دولت پیش منصب و لقب
میرپنجگی مقرر نبود نشان مخصوص هم نداشت
درین عهد همیون که این منصب برقرار شد نشان

هم باین شکل و ترکیب برای صاحب انیدرجه مقرر
گردید و اقسام سه گانه این نشان بقرار ذیل است

نشان درجه اول سرتیپی

نشان درجه دوم سرتیپی

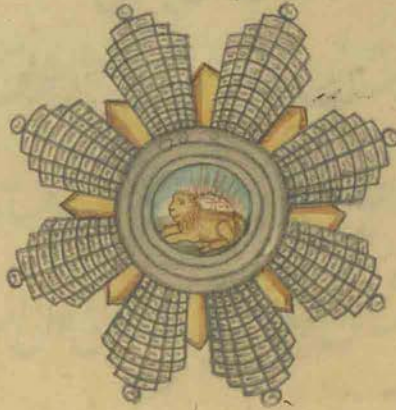

نشان درجه سیم سرتیپی

نشان درجه اول مرصع درمنزله
نشان میرپنجگی است

نشان درجه سیم خارجه
درمنزله یاوری است

3

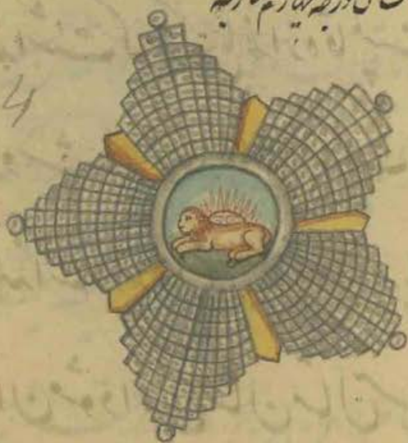
و نشان سبک شیر و خورشید قدیم دولت
حسب الامر اولیای دولت علیه منقسم به پنج درجه
میشود نشان اول ترکیبی است که بعد کشیده میشود
هشت پره دارد جای آن در طرف چپ سینه است
و حمایل دارد حمایل آنهم سبز بسیار سیر است
نشان دویم ترکیب نشان اول است اما یک پره
کمتر از درجه اول است که هفت پره خواهد داشت
و میان فاصله پره ها و در سر پره ها ستاره خواهد
داشت و جای آن در طرف راست سینه است
بدون حمایل نشان درجه سیم ترکیبی است که بعد

که بعد کشیده میشود و شش پره دارد جای آن
گردن است که با بند سبز بسیار سیر آویخته میشود
نشان چهارم بهمان ترکیب است و پنج پره
دارد جای آن طرف چپ سینه است که
بی بند و با قلاب بسینه زده میشود نشان پنجم نیز
بهمان ترکیب است و چهار پره دارد که با بند
سبز در سینه طرف چپ آویخته میشود و
اقسام این پنج گانه ازقرار است
که در این دو صفحه بعد کشیده میشود و
حسب الامر اولیای دولت علیه باین نحو مقرر گردید

فقره رابعه چون سابق براین درجه نشانهائی
که برای تبعه دول خارجه در اینده دولت علیه مقرر بود
انحصار بچهار درجه داشت که اشکال هریک
کشیده شده است و این چهار درجه کفایت
آنرا نداشت که هرکس باندازه قابلیت داده
شود و شان نشانهای دولت علیه محفوظ
ماند لهذا سه درجه دیگر افزوده شد باین ترتیب
که بیان میشود اول نشان تمثال همیون
با حمایل مخصوص آن که در فصل حمایلات ذکر
میشود برای اشخاص بسیار محترم و جلیل القدر

و ایلچیان بزرگ و سفرای کبار دول معینست
و این نشان در دولت علیه بسیار عظیم القدر
و رفیع المرتبه است و بانچه این پایه عزت
و اختصاص با و داده میشود و نقشه این نشان از اینقرارست

نشان درجه چهارم خارجه

دویم نشان مرتبه اول از خارجه که بمنزله
نشان میر پنجیست سیم نشان مرتبه دویم از خارجه

که بمنزله نشان سرتیپی است چهارم نشان
مرتبه سیم از خارجه که بمنزله نشان سرهنگیست
پنجم که تازه برقرار شد این نشانیست ترکیب سیم
خارجه الا انکه یک پره این از نشان سیم
خارجه کمتر است و این بمنزله نشان یاوری
اولست ششم که اینهم برقراری تازه شد نشانیست
مدور ترکیب مدال بدون پره که وسط آن شیر
و خورشید از مینا تعبیه میشود و این بمنزله نشان
یاوری دویم است هفتم مدال صرف بدون
شیر و خورشید مینا اما شیر و خورشید نقش مینا

مرتبهٔ چهارم از خارجه

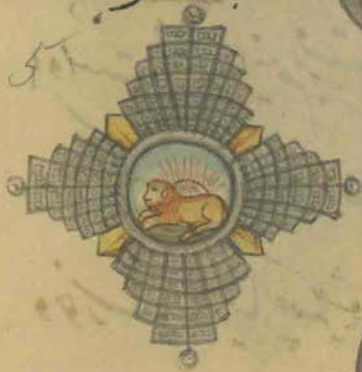
مرتبهٔ پنجم از خارجه

در روی همان مدال از خود فلز نموده میشود که آنهم
بمنزله نشان سلطانیت وصفت این سه درجه
نشان مزبور از انیقرار است

مدال درجهٔ اول از مرتبهٔ هشتم و نهم
که بمنزله نشان یاوری است

نشان درجهٔ پنجم خارجه
که بمنزله یاوری دوم است

مدال دوم از درجهٔ هفتم بمنزله سلطانی است

فقره خامسه در صفت حمایلاتست اول
آبی روشن که مخصوص وجود اعلیحضرت
اقدس همایون شاهنشاهیست دویم سبز
خالص که برای درجه نویان اعظم و صدارت
عظمی است سیم وسط سبز و اطراف حاشیه
باریک از آبی سیر است که برای شخص دویم
با تمثال همایون داده میشود چهارم آبی سیر
که بایلچیان کبیر و سفرای بزرگ با تمثال
همایون داده میشود پنجم آبی سیر که با نشان
درجه اول خارجه برای وزرای مختار

ونظایر آنها داده میشود ششم وسط آبی سیر
واطراف سبز که بجهة صدارکل معیّنست
هفتم وسط قرمز واطراف سبز که برای امرا
تومان مقرّر است هشتم وسط قرمز واطراف
سفید که برای میران پنجه مرحمت میشود
نهم قرمز خالص برای نشان اوّل
سرتیپی دهم سفید خالص برای نشان
اوّل سرهنگی اقسام حمایلات همین ده
قسم است ونقشه هریک در این صفحه بعد
کشیده میشود تمام شد بتاریخ غره شهر محرم الحرام ۱۲۷۴

اعلیحضرت پادشاهی
۱

نوابان اعظم
دختران عظمی
۲

شخص حرم
۳

ایلچیان کبیر
وزرای بزرگ
۴

سردار کل
۶

وزرای مختار و امیرالتومانها
۵

امرای تومان
۷

میران پنجه
۸

سرتیپان
۹

سرهنگان
۱۰

[illegible]